

Rektor

Sturegymnasiet
Engelbrektsgatan 36
302 50 Halmstad

2010-06-03

1 (7)

Dnr: 40-2009:1887

Huvudman

Utbildningsnämnden
Box 248
301 06 Halmstad

Kvalitetsgranskning - Svenska i gymnasieskolan på medieprogrammet vid Sturegymnasiet, Halmstads kommun

Sammanfattande bedömning:

- Anpassningen till elevernas studieinriktning fungerar väl.
- Elevernas behov av stöd och hjälp tillgodoses.
- Samverkan mellan karaktärsämneslärarna och svensklärarna samt mellan svensklärarna behöver utvecklas.
- Formerna för uppföljning och utvärdering behöver utvecklas.
- Arbetet med att hitta texter som eleverna upplever som intressanta och relevanta behöver utvecklas ytterligare.
- Skolan behöver uppmuntra och vägleda eleverna till en ökad delaktighet i och ansvarstagande för planeringsarbetet i svenskundervisningen.

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av svenskämnet i gymnasieskolan under höstterminen 2009. Granskningen av medieprogrammet vid Sturegymnasiet i Halmstads kommun ingår i detta projekt.

Övergripande information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/Kvalitetsgranskning/>).

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar ska bidra till förbättrad måluppfyllelse genom att tydliggöra behov av utveckling inom prioriterade områden, så att skolor, övriga verksamheter och huvudmän ges ökade förutsättningar för att genomföra förbättringar.

Skolinspektionens kvalitetsgranskningar initieras med utgångspunkt i en nationell risk- och väsentlighetsanalys. Med denna som grund inriktas kvalitetsgranskningen mot områden i behov av förbättring samt mot huvudmän och/eller skolor. Dessa granskas utifrån i förväg fastställda perspektiv och frågeställningar.

Resultatet av Skolinspektionens kvalitetsgranskning redovisas dels i en övergripande rapport, dels i rapporter med bedömningar för varje granskad skola. Där tar Skolinspektionen ställning till om skolan uppfyller skolförfattningarnas krav och med vilken kvalitet arbetet bedrivs. I de fall behov av åtgärder framkommit ansvarar skolan/huvudmannen för att åtgärder vidtas.

Syftet med granskningen är att bidra till ökad måluppfyllelse i ämnet svenska. Den övergripande rapporten förväntas bidra till en nationell diskussion och en kvalitetshöjning i gymnasieskolans svenskundervisning. Den kunskap som projektet tar fram förväntas bli ett redskap för skolutveckling med avseende på anpassning till elevernas studieinriktning i ämnet, delaktighet samt grupp- och individanpassning i de granskade skolorna. Kvalitetsgranskningen genomförs i kurserna Svenska A och B på elprogrammet, omvårdnadsprogrammet, medieprogrammet samt barn- och fritidsprogrammet. Kvalitetsgranskningen genomförs på 42 skolor och i urvalet ingår skolor med såväl kommunala som fristående huvudmän.

Medieprogrammet på Sturegymnasiet har ingått i kvalitetsgranskningen och resultatet redovisas i detta beslut. Underlaget till beslut består av en webbaserad enkät till elever och undervisande lärare i kurserna Svenska A och B. Vidare består underlaget av dokument från skolan samt av information som samlats in vid besök på skolan den 9-10 december 2009. I skolan genomfördes intervjuer med lärare, elever och skolläda samt genomfördes klassrumsobservationer. Beslutet grundar sig också på annan information som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller annat offentligt material. Företrädare för skolan har beretts möjlighet att ge synpunkter på sakinnehållet som ligger till grund för kvalitetsgranskningens beslut.

Ansvariga för kvalitetsgranskningen i Sturegymnasiet har utredare Marianne Linnér, utredare Lars Berglund och utredare Anna Sandell varit.

Fråge-/granskningsområden

Skolinspektionen har granskat två olika frågeområden.

1. Anpassar lärarna undervisningen i ämnet till elevgruppens studieinriktning?
2. Arbetar lärarna för att tillsammans med eleverna välja arbetssätt och innehåll i undervisningen som utgår från den enskilda elevens behov, förutsättningar och erfarenheter?

Beskrivning av besökt skola och program

Sturegymnasiet är en kommunal skola som ligger i centrala Halmstad och består av ett flertal byggnader av skiftande ålder, samlade runt ett campus. Skolan har cirka 1 000 elever, de flesta från Halmstads kommun. Programutbudet omfattar barn- och fritidsprogrammet (BF), estetiska programmet (ES), hotell- och restaurangprogrammet (HR), samhällsprogrammet (SP) och medieprogrammet (MP). Varje program leds av en rektor. På medieprogrammet finns cirka 220 elever höstterminen 2009. Programmet har fyra och inriktningar. Lärarna är organiserade i arbetslag och tre svensklärare, varav två är knutna till arbetslaget, undervisar på programmet.

Genomsnittligt betygspoäng på MP år 2007/2008 var 14,2. Den genomsnittliga betygs-poängen i Svenska A och B (2007/2008) var 13,0 (Svenska A) och 11,8 (Svenska B). Andelen elever med slutbetyg som uppnådde betyget Godkänt var läsåret 2007/2008 100 procent i Svenska A och 96,3 procent i Svenska B.

Resultat 2007/2008 för medieprogrammet Sturegymnasiet i Halmstad				
Genomsnittlig betygs-poäng på programmet	Genomsnittlig betygs-poäng i svenska för de som fick slut-betyg		Andelen elever med minst G i svenska av dem som fick slutbetyg	
	Svenska A	Svenska B	Svenska A	Svenska B
14,2	13,0	12,8	100 %	96,3 %

Skolverkets statistik 2009-12-08

Skolinspektionens iakttagelser och bedömningar

Anpassar lärarna undervisningen i ämnet till elevgruppens studieinriktning?

Av kvalitetsredovisningen framgår att karaktärsämneslärarna och svensklärarna på Sturegymnasiet har ett gemensamt intresse för samverkan och ger exempel på sådan i både A- och B-kurserna. I årskurs 3 ska man till exempel till våren ha ett projekt som heter "Boken om mig själv" där lärarna i svenska, foto och grafisk form samverkar. Tidigare fanns en väletablerad samverkan kring skoltidningen "Popkorn" som vunnit

Lilla journalistpriset två gånger. Det blev emellertid ingen journalistinriktning detta läsår på grund av för få sökande. Ett tidningsprojekt i mindre skala finns dock inplanerat. Det finns schemalagd tid för arbetslagets sammanträden en gång i veckan, men den tiden kan enligt lärarna oftast inte utnyttjas till att planera gemensamma projekt. Samverkan uppstår däremot ofta spontant när lärarna träffas eller i de fall de känner varandra och har samverkat tidigare.

Det faktum att lärarna sitter i olika hus tycker de dock försvårar möjligheterna att samarbeta. Lärarna upplever också att de fått en ökad arbetsbörda eftersom de under de senaste åren har fått fler elever på programmet med olika typer av problem. Det gör att tiden och kraften inte alltid räcker till för att starta nya samverkansprojekt mellan karaktärsämnen och kärnämnen. Vidare upplever lärarna att klassuppdelningen är ett hinder för samverkan. I karaktärsämnena undervisas eleverna i grupper efter vald studieinriktning medan det kan finnas grupper från tre olika inriktningar i en och samma svenskklass. Mellan karaktärsämnena är det en självklarhet med samverkan. Både karaktärsämneslärare och svensklärare är överens om vikten av samverkan och uppger att det i framtiden kan organiseras bättre.

Av intervjun med rektor framgår det att man i ledningsgruppen ser att det finns hinder för att samverkan ska kunna komma till stånd men att man diskuterar hur en framtida samverkan ska åstadkommas utifrån en gemensam pedagogisk idé.

Av intervjuerna framgår att svensklärarna anpassar sin undervisning i Svenska A och B både beträffande innehåll och arbetsformer till elevernas studieinriktning. Av elevenkäten och intervjuerna framkommer att merparten av elever tycker att det finns samverkan mellan karaktärsämnena och yrkesämnena. De flesta säger sig också ha nytta av svenskundervisningen både i andra ämnen och i sitt kommande yrkesliv.

När det gäller samverkan inom svenskämnet framkom det att det inte finns någon organiserad sådan. Det finns ingen ämnesansvarig och ämneskonferenser i svenska förekommer sällan. Då eleverna väljer inriktning till årskurs 2 får de ibland en ny svensklärare som inte vet vad de arbetat med på A-kursen. Därför framkom önskemål i lärarintervjuerna att lärarna har en gemensam planering av var de olika momenten bör ligga, så att eleverna får en kontinuitet i undervisningen. Likvärdighet i betygssättning är enligt skolans kvalitetsredovisning ett prioriterat mål. Skolinspektionen bedömer att samverkan mellan lärarna behöver utvecklas. Det åligger både rektor och lärare att samverkan kommer till stånd.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns en genomtänkt anpassning i svenskundervisningen till studieinriktningen. Det finns även ett stort intresse för samverkan mellan lärarna i karaktärsämnena och lärarna i svenskämnet, men denna samverkan sker inte i någon större utsträckning. Arbetet med att åstadkomma samverkan försvåras av att lärarna har sina arbetsplatser i olika byggnader och att den gemensamma konferensstid de har till arbetslagsarbete inte räcker till. De organisatoriska förutsättningarna i form

av gemensam tid och plats för samverkan behöver alltså utvecklas. Vidare bedömer Skolinspektionen att samverkan mellan svensklärarna behöver utvecklas.

Arbetar lärarna för att tillsammans med eleverna välja arbetssätt och innehåll i undervisningen som utgår från den enskilda elevens behov, förutsättningar och erfarenheter?

Av elevenkäten och intervjuerna framgår att eleverna har god kunskap om mål och betygskriterier. Lärarna går igenom mål och betygskriterier i början av kursen, och sedan får eleverna också ta del av dem när nya arbetsmoment introduceras. Eleverna tycker också att de får god återkoppling. Återkoppling sker dels när eleverna får tillbaka sina texter, men också vid enskilda betygssamtal. Eleverna känner sig sedda av sina lärare och tycker att lärarna har höga förväntningar på dem och uppmuntrar dem i deras studier. Detta framkommer både i enkäten och av intervjuerna. De trivs med svenskämnet och merparten säger att de har nytta av sina kunskaper i Svenska A och B både i andra ämnen och i sitt kommande yrkesliv. Flertalet säger att svenskämnet är personligt utvecklande för dem. Under Skolinspektionens lektionsbesök framgick det att även om lärarna har olika undervisningssätt så uppskattar eleverna undervisningen. Vidare framgår det av intervjuerna och lektionsbesöken att det råder ett öppet klimat mellan lärare och elever i klassrummet.

Enligt rektor och lärare har skolan under de senaste åren fått en större andel elever med olika typer av svårigheter. Det kan gälla psykosociala problem, läs- och skrivsvårigheter eller dyslexi. Enligt elevenkäten anser de flesta av eleverna att de får det stöd och den hjälp de behöver för att lyckas med sina studier. Att eleverna tycker så bekräftas också tydligt i elevintervjuerna. Skolinspektionen bedömer att det råder ett lugnt och tryggt klimat på skolan, vilket också framgår av den psykosociala enkät som gjordes av skolan våren 2008 och som redovisas i kvalitetsredovisningen. Eleverna verkar enligt Skolinspektionen i hög utsträckning få den hjälp de behöver.

Även om de intervjuade eleverna är positiva till de texter som läses visar elevenkäten att mer än hälften av eleverna inte tycker att texterna är intressanta för dem personligen. Skolinspektionen bedömer att lärarna arbetar väl med att anpassa undervisningen till elevernas behov och intressen och använder många olika texttyper. Arbetet med att hitta för eleverna intressanta texter kan dock utvecklas ytterligare.

Av kvalitetsgranskningen framkommer en inte helt entydig bild beträffande elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen. Enligt elevenkäten anser mindre än hälften av eleverna att de är med och påverkar planeringen av vad man ska göra i kursen. De intervjuade lärarna beskriver att de ger eleverna möjlighet att både ta ställning till planeringsförslag och även att själva komma med förslag. Att så sker såg Skolinspektionen också exempel på under de lektioner som besöktes. I intervjuerna med eleverna bekräftar de att de har möjlighet att delta i planering och komma med förslag. Några elever anser att lärarna planerar undervisningen väl och att de därför inte har något behov av att ändra denna, andra säger att många elever helt enkelt inte är intresserade och därför inte tar de tillfällen till inflytande som erbjuds. Skolinspektionen bedömer

att lärarna bör vidareutveckla arbetet med att få eleverna att bli mer aktiva när det gäller att delta i planeringsarbetet.

Lärarna är måna om att utvärdera sin undervisning. Ofta sker det muntligt och spontant efter ett genomfört moment, men det kan också vara fråga om mer omfattande skriftliga utvärderingar. Detta är inte något som efterfrågas av skolledningen, men lärarna säger att de ibland har uppmanats att ta med sina utvärderingar till medarbetarsamtalen.

Skolinspektionen bedömer att det på skolan finns behov av en mer systematisk uppföljning och utvärdering av undervisningen i svenska, där resultaten kan bli föremål för diskussion och reflektion i olika lärargrupper.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att anpassningen till elevernas behov, förutsättningar och erfarenheter fungerar väl.

Skolinspektionen bedömer vidare att arbetet med att ta fram för eleverna intressanta och relevanta texter bör utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör uppmuntra och vägleda eleverna till ökad delaktighet i och ansvarstagande för planeringsarbetet i svenska.

Skolinspektionen bedömer att former för en mer systematisk uppföljning och utvärdering av undervisningen behöver utvecklas.

Skolinspektionens slutsatser samt rekommendationer/krav på åtgärder:

Anpassar lärarna undervisningen i ämnet till elevgruppens studieinriktning?

Skolinspektionen bedömer att det i svenskundervisningen finns en tydlig anpassning till elevernas studieinriktning.

Skolinspektionen bedömer vidare att det hos lärare och skolledning finns ett gemensamt intresse till samverkan mellan karaktärsämnena och kärnämnena och att sådan samverkan också i viss utsträckning sker. Det finns dock utrymme att vidareutveckla samverkan mellan karaktärsämnena och Svenska A och B. De organisatoriska förutsättningarna i form av mötesplatser och tid avsatt för samverkan behöver också förbättras.

Skolinspektionen bedömer också att formerna för ämnessamverkan i svenska behöver ses över för att säkerställa kontinuitet samt likvärdiga krav i undervisningen.

Arbetar lärarna för att tillsammans med eleverna välja arbetssätt och innehåll i undervisningen som utgår från den enskilda elevens behov, förutsättningar och erfarenheter?

Skolinspektionen bedömer att lärarna på ett tillfredsställande sätt anpassar undervisningen till elevernas behov, förutsättningar och erfarenheter. Arbetet med att hitta för eleverna intressanta texter bör emellertid utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med att uppmuntra eleverna till ökat ansvar och inflytande när det gäller planeringen av undervisningen i svenska bör utvecklas.

Skolinspektionen bedömer också att former för systematisk uppföljning och utvärdering bör utvecklas.

Rekommendationer

- Att rektor och lärare tar ansvar för att samverka mellan karaktärsämneslärare och svensklärarna, samt mellan svensklärarna kommer till stånd.
- Att arbetet med att hitta texter som eleverna upplever som intressanta och relevanta utvecklas ytterligare.
- Att skolan uppmuntrar och vägleder eleverna till en ökad delaktighet i och ansvarstagande för planeringsarbetet i svenskundervisningen.
- Att rektor tar ansvar för att former för systematisk uppföljning och utvärdering utvecklas.

Uppföljning m.m.

Sturegymnasiet i Halmstad ska senast inom sex månader från dagen för beslutet, dvs. senast den 3 december till Skolinspektionen, avdelningen i Lund, redovisa vilka åtgärder som vidtagits.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Anna Sandell
Utredare

I ärendets slutliga handläggning har utredare Marianne Linnér, utredare Lars Berglund och undervisningsråd Michael Erenius deltagit.

Bilaga

Författnings- och forskningsöversikt